

BESLUT

2013-04-15

Dnr: 13/00352,
389

SAKEN

Lilla Aktuellt - skola teckenspråk, UR (SVT Barnkanalen), 2013-02-07, inslag om ett politiskt förslag; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget kritiseras men frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på opartiskhet.

INSLAGET

Inslaget var på teckenspråk och en pålagd röst sa följande.

De flesta barnen i Sverige går ju i förskolan. Men det finns familjer som inte har råd att ha sina barn där. Men nu har det kommit ett förslag från Socialdemokraterna att förskolan ska bli billigare så att fler barn kan få möjlighet att gå där. Det kan nämligen hjälpa barnen att bli bättre på sitt språk och lära sig umgås med andra barn på ett bra sätt.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna är kritiska till inslaget och anser i huvudsak att det var partiskt och tog ställning för Socialdemokraterna och för att man bör ha sina barn på förskolan.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Mot bakgrund av de särskilda förutsättningarna som gäller för program för barn anser Utbildningsradion (UR) sammantaget att inslaget inte strider mot kravet på opartiskhet. UR anför i huvudsak följande.

Lilla aktuellt skola utgår från veckans nyheter och anpassar och sätter dem i barnens perspektiv. Syftet är att programmen ska användas i skolan för att där

diskutera nyheterna och lyfta fram barnens egna tankar och funderingar kring dessa. Då det har visat sig i förstudier att döva barn har sämre allmänbildning än hörande barn och har svårare att ta del av samhällsinformation och nyheter startade UR våren 2013 även *Lilla aktuellt skola - teckenspråk* som på ett enklare språk och särskilt val av nyheter och nyhetsvinkling riktar sig till dövskolan. Både *Lilla aktuellt skola* och *Lilla aktuellt skola - teckenspråk* innehåller i likhet med andra nyhetsprogram såväl längre fördjupade nyhetsinslag som studiointervjuer och telegram. I telegrammen presenteras nyheterna i korthet, utan fördjupningar kring vad till exempel andra tycker om ett förslag.

Enligt sändningstillståndet ska UR erbjuda ett varierat utbud av program av hög kvalitet för och med barn och unga. Programmen ska på barns och ungdomars egna villkor förmedla nyheter och fakta samt kulturella och konstnärliga upplevelser från olika delar av Sverige och världen. UR ska vidare ta särskild hänsyn till de språkliga behoven hos barn och ungdomar som har teckenspråk som första språk. Att sända nyheter för barn och unga och i synnerhet på teckenspråk ligger därför väl inom ramen för UR:s uppdrag. Att producera nyhetsprogram för barn innebär i likhet med att producera utbildningsprogram för barn att det i bland är nödvändigt att i vissa fall förenkla redovisningen av fakta och omständigheter för att framställningen överhuvudtaget ska bli begriplig för den unga målgrupp som programmet vänder sig till. Detsamma gäller produktion för barn med teckenspråk som första språk. Kravet på opartiskhet och saklighet måste enligt UR ses mot denna bakgrund samt mot bakgrund av UR:s specifika utbildningsuppdrag.

Nyheten om Socialdemokraternas förslag om allmän förskola från två års ålder valdes ut för att den var en stor nyhet den aktuella dagen och var relevant för målgruppen. Eftersom nyheten presenterades som ett telegram redovisades inte vad andra partier har för åsikter i frågan. Inte heller redovisades samtliga bevekelsegrunder föräldrar kan ha för att barn inte går i förskola. UR kan konstatera att det i inslaget inte görs gällande att kostnadsskäl är den enda anledning till varför barn inte går i förskola utan bara att det finns familjer som inte har råd. Det kan enligt UR i och för sig ifrågasättas om det i telegrammet tydligare skulle ha angetts att det var Socialdemokraternas motiv för förslaget att förskola hjälper barnen att bli bättre på sitt språk och lära sig att umgås med andra barn på ett bra sätt. UR kan dock inte se att detta innebär att programmet därigenom strider mot kravet på opartiskhet.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

UR ska bedriva programverksamheten opartiskt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i ljudradion och televisionen (6 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för program-

företaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att nyhetspresentatören återgav huvuddragen i ett nytt politiskt förslag. Genom det sätt som nyheten om förslaget presenterades kunde det enligt nämndens mening dock framstå som om UR också tog ställning för det politiska förslaget. Inslaget brast därmed i förhållande till kravet på opartiskhet. Bristen kan dock inte anses vara så allvarlig att den medför att inslaget strider mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Ingrid Carlberg, Leif Hedman, Jan Holmberg och Kristina Ståhl efter föredragning av Maria Bergerlind.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Maria Bergerlind